

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitór sor 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA” XXI. évfolyamára.

Beköszöntött ismét az új esztendő! Ebből az alkalomból tartozó kötelességünket kívánjuk leróni, a midőn halás köszönetünket fejezzük ki olvasó közönségünk iránt.

Köszönjük a szives támogatást, a melylyel lehetővé tette, hogy ez évben is tovább szolgálhattuk a hazának, a társadalomnak, a megyének és a városnak érdekeit. Köszönjük a szellemi támogatást és utmutatást, a melyet a kellő alkalommal sohasem vont meg tőlünk.

És a midőn bátrak vagyunk ezt a szives jóindulatot továbbra is kikérni, talán nem vagyunk szerénytelenek s csak azt kérjük, amit kérnünk szabad. Hivatásunknak tőlünk telhetőleg kielégítően igyekeztünk megfelelni s ha a vidéki sajtónak általánosan ismert mostoha körülményeinél fogva szerény körben működünk is, de az kétségtelen, hogy a magunk elé tűzött nemes célt önzetlenül, komolyan és tárgyilagosan szolgáltuk.

Programot adni a jövőre, — fölösleges. Olvasó közönségünk ismeri lapunknak ugy politikai, mint társadalmi irányát.

Ugyanazon irányban, ugyanazon önzetlenséggel kívánunk eleget tenni kötelezettségeinknek a jövőben is!

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre . . . 1 ft 50 kr.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 ft.
Negyed évre . . . 1 ft.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** és fia könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

Elég volt.

Zombor, 1897. december 27.

Elvégre is a magyar nép, a magyar nemzet nincsen fából. Hus és varból valók vagyunk: olyan emberek, a kik sokáig tűrünk, de azért nem hagyunk magunkból bolondot csinálni. A közvéleménynek kell most megnyilatkoznia, hogy elnémita az obstrukció embereit, a kik nem akarják belátni, hogy erőlködés épen nem találkozik rokonszenvvel.

Ama nyilatkozatok, melyeket báró Bánffy miniszterelnök legutolsó, világos, tömörszerkezetű beszédében tett a képviselőházban, mindenütt, az ország határain belül és kívül, megnyugtatólag és felvilágosítólag hatottak. Megnyugtattak, hogy a képviselőház előtt fekvő törvényjavaslatban a magyar alkotmány nemcsak érintve nincs, hanem minden eshetőség ellen védve van; megnyugtatólag hatottak a nyilatkozatok közjogilag helyes definícióik és determinációik által, melyek a közjogi ellenzék minden terrorizáló ténykedését és obstrukció célját csak szeszélynek tüntetik fel, melynek létezését és elhatározó, rendelkező, vagy akadályozó beavatkozását a parlamentárizmusba mi sem indokolja, s legkevésbé indokolják azonban a jelenleg fennforgó körülmények.

Báró Bánffy világosan kifejtette az uralkodó zavaros állapotok keletkezésének történetét; joggal hivatkozott arra, hogy a magyar kormány törvényesen járt el és alkotmányos kötelességét teljesítette, midőn az eddigi szerződést Ausztriának felmondta; eljárása alkotmányos volt, midőn a képviselőház elé törvényjavaslatot terjesztett elfogadás végett az egy évi provizóriumról és midőn a megszavazott javaslatot szentesítés végett nem terjesztette a korona elé, mert az alkotmányos feltételek Ausztria részéről nem lettek teljesítve.

Ép így az alkotmány alapján áll a kormány mostani javaslatával, midőn az 1867. XII. t. c. 68. §. ama független örendelkezés értelmében ideiglenes állapotot akar teremteni törvényen kívüli helyzet helyett.

Az ellenzék párttaktikai okokból és csupa szeszélyből megakadályozza e törvény létrejöttét és komoly ok nélkül nehéz veszedelmeket készít a magyar alkotmánynak. Nem egyéb az szeszély-

nél, a mi az ellenzék eljárása mögött rejlik és az egész ország végzetes bűnnek jellemzi ezt a szeszélyes eljárást. Ilyen szeszélyből a szultánok váltogatják minisztereiket és születnek a palotafordalmak, melyek minden ok nélkül vannak és melyeknek a nép csak egy magyarázatát tudja: egyesek szeszélye.

Alig van már remény a kibontakozáshoz. Csak egy eszköz lenne még ez a választók kezében van. Ők értessék meg az ellenzéki képviselőkkel, hogy ezt a játékot elítélik, hogy a párttaktikát megvetik és hogy az obstrukcionista háta mögött a nemzetnek csak a legcsekélyebb töredéke áll, őket az országos közvéleménynek még ellenzéki árnyalata sem támogatja kivétel nélkül. Az ország közvéleményének kell akcióba lépni, hallassa dörgő, messze hallható szavát, ha meg akarja menteni a mi még megmenthető, az alkotmányos állapotokat és az ország közjogát.

Mert nagy baj, nagy veszedelem fenyeget!

Sajnos, de tény, hogy bizonyos kedvetlenség, hatalmas reakció kezd lábra kapni a parlamentárizmus ellen, nemcsak a magasabb körökben, hanem a közönségben is; a társadalomban, a nemzet tekintélyes részében nemtetszővé lett a parlamentárizmus, mely sokak előtt elvesztette népszerűségét nepotisztikus, protekciós, taktikázó színezetével. Mert az ország eredményeket, sikereket vár a parlamentárizmustól, előrehaladást követel, a közgazdasági és közigazgatási bajok orvoslását, de a kormány a legjobbat akarattal mellet és a legbecsületesebb szándékkal eltelve sem képes munkához látni, mert pártpolitikai okokból, taktikából és szeszélyből megakadályozzák a munkában, idejét s legjobb erejét a parlament és a pártpolitika emészti.

Ezeknek az elemeknek nem szabad igazat adnunk! Mutassuk meg nekik, mutassa meg nekik az ország, hogy nincs igazuk, midőn a parlamentárizmust egy szeszély kedvéért meg akarják rontani; be kell nekik bizonyítani, hogy a parlamentáris kormányzás nálunk még egészséges és életrevaló. A nemzet kell hogy mint megsemmisítő vihar seperje el azokat az elemeket és a tiltakozás hatalmas hangját emelje fel a szeszélyes bűn ellen avagy félretolja a bűnösöket, vagy megtanítja őket a parlamentárizmus törvényeinek engedelmeskedni.

A „BÁCSKA” tárcája.

Imogén.

Kereslek, kutatlak, sehol sem talállak,
Pedig létezned kell széles e világon.
Hiszen rólad beszél szellő az ágnak,
Rólad suttog a lomb csendes alkonytáján.
Fájó csalóánydal rólad szól az éjben,
Késeregve, búsan, gyönyörűen, szépen.
Azért tudom, hogy vagy. Azért hiszek benned.
Azért is kereslek, azért is szeretlek.

Hiszen, ha nem volnál, hogyha nem léteznél,
Nem látnálak téged lázas éjszakákon.
Ha nem tudnál rólam, hogyha nem szeretnél,
Nem jönnél ágyamhoz éjjel, éjfél táján.
Nem tennéd két kezed lázas homlokomra,
S nem borulnál reám fájón, felzokogva.
Azért tudom, hogy vagy. Azért hiszek benned.
Azért is kereslek, azért is szeretlek.

Elmegyek utánad, megkereslek téged,
Mert hisz létezned kell széles e világon.
Bejárom az erdőt, bejárom a rétet,
Bárha tüske sebzí véresre a lábom.
S bárha összerogyok szászor is az uton,
Mégis megyek tovább, el kell hozzád jutnom.
Mert én tudom, hogy vagy. Mert én hiszek benned.
Azért is kereslek, azért is szeretlek.

Eichardt Károly.

GYERMEKGYILKOSSÁG.

Rettenetes síkogatás veri fel a városháza körül rendesen uralgó csendet: egy gyermekgyilkos némbert hajtának be a rendőrök, és a bűnös teremtés a helyett, hogy vezeklésnek adná magát, lármázik és ellenáll, a rendőröket rugdalja, ami egyéb iránt nem marad boszulatlanul.

Nagy embercsoport állja el az utat, mindenki kíváncsi látni a nyomorult teremtést, ki két hetes gyermekét megfojtotta, és eltemette az udvarban. De gyenge volt az istenadta, nem tudott mélyen ásni, ami jó szerencse ez egyszer, mert a kutyák kiásták a kis hullát, és napfényre került a dolog. Ha a kutyák nem olyan jó szaglászók, talán rejtve marad a gyermekgyilkosság, és csorba esik a társadalmi rendben.

Épen mutatkozik a város nagytekitélyű polgármestere is, aki hivatalába jönni készül. A sűrű embercsoport tekintete a gyilkos és lármás nőről egyszerre a polgármester felé fordul épolly tisztelettel, amilyen megvetéssel néztek imént a bűnös felé.

Rögtön szemben áll egymással a megtestesült törvényesség és bűn. A tömeg szétválik, mintha ágyuval közibe lönek, a polgármester megáll a bejáratnál és szemét mereven a gyilkosra szegezi.

Fiatl gyermekleányka a szerencsétlen, legfeljebb 16 éves, szobaleány volt a képfestőéknél, csendes, szolid magaviseletű, senki fel nem tételezett volna róla ily nagy gonoszsgot, — de még azt se, hogy letér az erény útjáról. El is titkolta valamiképp állapotát, tudják már ezt az ilyen személyek, más tisztes ember felesége nem tudna ilyen elrejtteni (de nem is akarna).

Két rendőr a kezét fogja, a harmadik hátulról buzdítja, mert nem akar menni, sikít, jajveszékél, a rendőröket gazemberezi, mert őt felakarják akasztani. Egyszerre csak szemben áll a polgármesterrel. Ennek arcában talán valami büvölő vonalnak lakoznak (vagy a szigorú igazságérzet kifejezése ez), elég az hozzá, hogy a leány meghunyászkodik, merőn néz fel, és nem tesz semmit, dacára, hogy a rendőrök eleresztik a kezét, amíg köszönnek a tekintetes urnak. A tekintetes ur pedig végig nézven

teitől talpig a gyilkost, egy szóval ad végtelen megvetésének és gyűlöletének kifejezést. „Utálatos!”

Ezzel megfordul és távozik. A közönség pedig érzi, hogy a polgármesternek igaza van.

Most csendesen megy a leány egészen a börtönajtóig, de midőn be akartak tuszkolni, visszazokkolt, mint az állat a vágóhíd előtt, és újból síkogatni kezdett. De megjelenik pár markos börtönőr a színen, akik röviden elbánnak vele; pár fojtott sikitást még hallani, de a börtönajtó mihamar bezáródik, és nagy a csendesség.

A nap melegen sütött a polgármester szobájába, és a dolgozó ember gyakran volt kénytelen zsebkendőjével homlokát megtörölni; az iménti jelenet is felzógatta, úgy hogy még jobban izzadt, de ma volt róla gondoskodva, hogy izzadása a maximumot érje el.

Egy napidijas széles vidám arccal jött be szobájába és vigyorogva állt meg íróasztala mellett. Felnézett a polgármester kérdő pillantással, de eredmény nélkül. Kénytelen szólni:

„No, mit akar?”

„Kérem alássan polgármester ur — Itt elakadt a fiatal ember.

„Mit kér alássan? Ne szaporítsa a szót, sok a dolgom.”

„Kérem alássan, a hátsó udvarban egy csecsemőt találtak kitéve.”

A polgármester felugrott és elkiáltotta magát:

„Már megint!”

Valószínűleg azt értette a tekintetes ur, hogy már megint gyermek az, aki bajt csinál. Híjába, sok bajt csinálnak ezek a gyerekek, főképp, ha számításon kívül jönnek a világra és a természet rendjét összeütözték hozzá a társadalom rendjével. Hála Istennek, hogy a mai művelt világban rendesen utóbbi a győztes.

„No és mit tettek a gyermekkel?”

„Várják a polgármester ur rendelkezését.”

Tartozunk bármely párthoz, a hazát mindnyájan egyformán szeretjük, ebben mindnyájan egyesülhetünk. Fel tehát, sorakozzunk szaporán, mert rövid az idő s egyesült erővel értezzük meg azzal a maroknyi obstruáló csoporttal, hogy kisdéd játékaikkal nem értünk egyet, hogy széles játékaik és a betét közt óriási nagy aránytalanság. Kialtsuk oda nekik, hogy elég volt a vita-rendező-bizottságosi játék: eddig, és nem tovább!

Ujdonságok.

A pápa gyémántmiséje. Az egész kath. világ nagy ünnepre készül; mert XIII. Leó pápa a közelgő üvén napján tölti be áldozásának hatvanadik esztendőjét. Oly ritka kegyelem ez, aminőt csak kevés embernek ad meg az isteni Gondviselés. Minden ország püspökei vetélkedve buzditják hveiket, hogy eme nagy napot minél emlékezetesebbé tegyék; s azért a zombori róm. kath. templomban a kalocsai érsek körlevéli utasítása szerint az előző napon, december 31-én esti 7 órai harangszó után az összes harangok zúgása fogja hirdetni a közelgő nagy ünnepet, melyen reggeli 10 órakor ünnepélyes hála-mise fog tartatni „Te Deum“-mal, mire az összes kath. hívek meghívotnak. — Ezen nagy mise után Szentségkítétel mellett 3 Miatyánk és Üdvözlét mondatik Ő Szentsége hosszú életéért és dicső uralkodásáért, mire az ünnepély áldásadással véget ér.

Elismerés és jutalom. Császa György kalocsai érsek Valentini Cecilia nenedics szállási róm. kath. tanítónő kifogástalan magaviselete, dicséretes ügybuzgalma és a tanításban elért kiváló eredményekért 20 frtyai jutalom-díjban kegyeskedett részesíteni. Szives örömmel emlékezünk meg e helyütt is az érdemnek ezen elismerő megnyilatkozásáról, a mi kétségkívül nagyban fog hozzájárulni ahhoz, hogy kötelességeiknek minél pontosabb teljesítésére másoknak is buzditó példát szolgáljon.

Kinevezés. Pfeifer Zoltán jogkallgatót Schmauz Endre főispán közigazgatási gyakornokká nevezte ki Szabadka szab. kir. város törvényhatóságánál.

Mozgalom a polgármester választás érdekében. Schlagger Gyula polgármesternek megyei árvaszéki elnökké történt megválasztása óta városunk polgársága élénk érdeklődést tanúsít a polgármester választás iránt. Ezt bizonyítja az is, hogy most karácsony másodnapján Czédler János ügyvéd vezetése alatt mintegy 200 tagból álló deputáció kereste fel Széchenyi József országgyűlési képviselőt s felkérte, hogy a polgármester választás érdekében nagy értekezletet hívjon egybe s az értekezlet határozatához képest a kijelölendő egyént, kiből a város polgárságának bizalma fog összpontosulni, a főispánnal ajánlatba hozza s polgármesterré való jelölését a város érdekében kérelmezzé s e részben minden lehetőet tegyen meg. Széchenyi József országgyűlési képviselő szívesen fogadván e küldöttséget, amelyben a polgárköv vallás, nemzeti és pártkülönbség nélkül sorakoztak s megígérte, hogy annak idején a szükségesnek mutató lépéseket meg fogja tenni oly módon, hogy ezen fontos állás a közérdeknek teljesen megfelelőleg töltsék be.

Weber Ferenc áthelyezése. Weber Ferenc, zombori kir. járásbíró saját kérelmére Szegedre helyeztetett át. Weber Ferenc a zombori bírói karnak egyik része volt. Alapos, széles látókörű jogász, a ki nemes hivatásának ritka ambícióval és ritka tudással felel meg. A társadalmi életnek is igen kedves alakja volt s így természetes, hogy távozása minden körben igaz sajnálkozást kelt.

„Helyesen. Jerünk!”

„És mennek. A polgármester röviden szokott végezni mindent, mint olyan ember, ki pedans a kötelességére. Hamarosan ott vannak a hátsó udvarban, ahol már szintén van kis csoportosulás, de természetesen nem akkora, mint nem rég az utcán. Hiányozván a minden szép és jó iránt érdeklődő társadalom. Csak néhány „benső ember” van jelen, kik illó tisztelettel várják a város első emberét. A polgármester azonnal konstátálja, hogy a földön fekvő tárgy egy személy, egy apró emberi lény, ruhazata elég tisztességes, monogrammos, valamint nyilvánvaló, hogy az ajtóhoz közel van a gyermek elhelyezve, a kitévés ideje körülbelül megállapítható. — szóval a megindítandó vizsgálatra van elég kiinduló pont. De mindenképp gondoskodni kell a gyermekről.

„Vegye fel egy szolgáló a gyermeket, és hozza utánam a rendőri hivatalba!”

Mennek ime a rendőri hivatalba, csoportosan, úgy ahogy vannak. Egy harsabajaszu bakter felfogja a nagy komolysággal euclizó cseesemőt és katonalépésben halad az urak után.

Amint a hivatalba érnek, a corpus delicti illó tisztelettel az asztalra helyeztetik, és a kapitány felszólítatik, hogy vegye elő az áponokról szóló nyilvántartást.

Ez hamar előkerül, mert nagy itt a rendesség.

A lajstromból azután kikeresnek két asszonyt, kiknek nemes mestersége idegen gyermekek neveléséről gondoskodni, és hamar elszalad két szolgáló, hogy a derék hölgyeket — de azonnal — beidézze.

Mig megjönnek, van idő egy szivart elszívni a kapitány ur szobájában. Kimondhatlan megvetéssel emlékeznek meg az ismeretlen anyáról, arról a tigrisfajzatról, mert emberi szív ilyenre nem képes. És arról is beszélnek, mily sok dolguk van nekik ilyen kölyökkel. Még szerencse, hogy csendes, valószínűleg annak tudatában, hogy lelketlen anyja ellenében a törvényt vette védelmére alá.

A két ápoló azonban megérkezik, és azonnal hozzátognak a tárgyaláshoz.

„Asszonyok — szól a polgármester — egy gyermeket találtunk. Elvállalják-e ápolásra?”

Salon. Trischler Ferenc, vármegyei árvaszéki ülnök és neje, karácsony másnapján este 7 óra rugó társaságot látott vendégeit, a kik nagyjából az a fiatalok és legközelebbi jóbarátok köréből kerültek ki. A ház nagy része színháza alakult át és a jelenkor legváltozatosabb színtársasága gyönyörködte a vendégeket. A szereplők között bábok és nagymamák, óvodások és jogászok, diákok és művésznők, menyecskék és bakfiúk, meglepő egyvelegben szerepeltek. A mulatságos és sok részben művészi élvezetet nyújtó estét a bájos háziasszony közmondásra méltó türelme és művészi hiteken át tartó gondnal hozta létre. Ha egyáltalán komoly az a törekvés, hogy valaha a vidéken szalon-életünk legyen: ezt az estét már azért is le kell írni, hogy például szolgálhasson, miként lehet és kell a kisdéd édes dadogásától kezdve, föl a művésznők tökéletességeig, minden gyöngyszemet koszoruba fűzni a művelt társasélet felélenkítésére és a nemes alapvonású szórakozások meghonosítására. Lapunk jövő számában az estről részletes tudósítást közlünk.

Az iparos dalárda mulatsága. A zombori iparos dalárda karácsony másnapján a kaszinó-egylet helyiségeiben hangversenyt rendezett. Az estélyen szép számú közönség volt jelen, a mely teljes elismeréssel társult egy-egy szereplőnek, mint a dalárda. A hangverseny dr. Pataj Sándorné urnő, Staudacher Mariska k. a. és Marschall Béla ur szíveségéből működtek közre. Hangverseny után az ifjúság táncra perdült s a reggeli órákig járt a ropogó.

Jubilás tanító. Brauner Adolf, a zombori izr. elemi népiskola közszereketben álló derék tanítója a napokban tölte meg tanítói működésének 25 éves jubileumát, mely alkalommal őt egy a helybeli izr. iskola-szék, mint a hitközség fényes ovációban részesítette. Szombaton f. hó 25-én az izr. templomban dr. Fischer Mihály főrabbi emelkedett hangú beszédben méltatta a jubiliás érdemeit és különösen kiemelte annak tanítói pályáján elért fényes sikereit. 12 órakor az iskolaszék teljes számban dr. Bruck Armin zombori ügyvéd vezetése alatt tiszteltet a jubiliánus; dr. Bruck Armin tartalmas üdvözlő beszédet mondott, mire Brauner megható szavakkal mondott köszönetet. Vasárnap fél 12 órakor az izr. hitközség 9 tagból álló küldöttsége tiszteltet az ünnepelnél Roheim Károly helybeli nagykereskedő vezetése alatt. Ezen küldöttség szónoka szintén megemlékezett azon fényes érdeméről, melyeket az ünnepelt nehéz pályáján magának kivívott. Roheim Károly egyúttal átnyújtotta a zombori hitközség ajándékát, egy gyönyörű ezüst serleget, melyen a következő felirat olvasható: „Brauner Adolf urnak 25 éves ügybuzgó tanítói működése alkalmából — A zomb. izr. hitközség.” Az ünnepelt tanító meleg hangon elmondott köszönete után a társaság hideg ételekkel és italokkal gazdagon megpakott asztalhozült és jóízűen reggelizett. Mindkét uapon az ünnepelnél számosan jelentek meg tisztelői és volt tanítványai, hogy szerencsevánataikat kifejezhessék.

Jutalomjáték. Vasárnap lesz Palágyi Lajosnak jutalomjátéka. Szíre kerül az „Arany ember”.

Rablótamadás Ó-Sztapáron. A „Z. és V.” írja: „Vakmerő rablásnak esett áldozatul csütörtökön este, Völveiter Fülöp ó-szivaci lakos. Ó Sztapáron volt dolga. Estefélé, amikor hazafelé indult, egyszerre rablók estek reája, össze-vissza verték, a kocsijáról lelékték, elszedték 800 frt készpénzt, ezüst óráját és subáját és elhajították. Félig megfagyva érkezett vissza a szegény kiindulási helyére, ahol azonnal bejelentette szomorú esetét. — Mint benntnket értesítene, a hírből egy szó sem igaz. Úgy látszik laptársunkat valaki feltűtette.

Eljegyzés. Kugler Béla Jarek közűs segédjegyzője eljegyezte Kleisner Irma kisasszonyt, Kleisner Máthé, gr. Chottek Rezső uradalmi tisztartójának leányát.

Kitüntetés. Mauthner Ödön hírneves magkeskedőket ismét kitüntetés érte. Ugyanis a szerb udvar részéről évek óta szállított kitűnő magvaiért karácsonyi ajándékkul szerb királyi udvari szállítótá neveztetett ki.

Névváltoztatás. Weidinger Henrik a bajai kereskedelmi- és iparbanknak főkönyvelője, vezetéknévét „Vajda”-ra változtatta.

„Elvállalják, hogyne vállalnák, hisz' ez a foglalkozásuk.”

„Szóljon előbb maga Kuczoráné, mennyiért vállalja el?”

„Kérem alássan, tekintet ur, rossz a termés, a krumpli rothad a sok eső miatt, a kis buzácskám megette az egér, mert rossz a padlás. Bizony csináltatni kéne.”

„A kérdésre feleljen! Mit kér havonként a gyermekért?”

„A pesti kisasszony 6 frtot fizetett, talán 4 frt nem lesz sok.”

„Tehát 4 frt. És maga Szénásné?”

„En, kérem, megelégszem 3 forinttal.”

„Helyes. Audiat fiatal ember, vegyen fel jegyzőkönyvet az egészről azon hozzáadással, hogy a gyermek Szénásnének adott ápolásra. Ha kész aláírjuk.”

„Igenis polgármester ur” — szól aapidijas és azonnal távozik is a parancsnak engedelmessé.

A polgármester ur szakállát megismogatóván, így folytatja:

„Kuczoráné maga elmehet. (Megtörténik.) Szénásné vegye fel a gyermeket (megtörténik), ezennel átadom önnek ápolás végett, a díjazást a városi pénztár havonként utólag eszközli. Kapitány ur, tessék az áponkönyvbe az esetet beírni (megtörténik) és a jegyzőkönyv alapján a vizsgálatot megindítani (megtörténendik). En megyek tovább dolgozni (megtörténik).

A kapitányunk még egy szava van Szénásnéhoz.

„Hallja asszony, ha a gyerek meghal és maga nem jelenti azonnal, hanem tovább szedi a díjat, velem gyűlik meg a baja.”

„Oh dehogyan tekintes ur, nem vagyok én olyan.”

„No-no, máskor is megette már.”

Kuczoráné szomorúan ballag haza és elgondolja, hogy mekkora számár az ő urának a felesége. Hát nem kérhetett volna mindjárt három forintot, hisz nem ad ki ezért öt hatost sem. Tekintve, hogy az erős gyerek 3-4 hónapig kibirta volna az „ápolást”, legalább 8-10 forint oda vesz.

Milyen kár ezért, milyen kár!

K. S.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyleti dalárda — fennállásának 25-ik évében — 1897. évi december hó 31-én a „Vadászkürt” szállóház termeiben Konyovits Ivánka, Maximovits Szilárdné, Milcsinszky Emma és dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urhölgyek, továbbá Gaál Ferenc és Spáth Károly urak szives közreműködésével IV. alapszabály szerinti tombolával egybekötött dal- és táncestélyt rendezi, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja. Műsorozat: 1. Huber K.: „Szabad-ságdal”, férfiak. 2. Erkel F.: „Nagy kettős dal” a „Hunyadi László” című dalműből, Marschall Béla ur zongorakísérete mellett előadják: dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnő és Kelő Mór ur. Reviczky Gyula költőteménye: „Rossz istenek”, szavalja Trischler Károly ur. 4. Gaál F.: „Sóbajtás”, férfiak. 5. Erkel F.: „Nászdal” a „Hunyadi László” című dalműből, Marschall Béla ur zongorakísérete mellett éneklí dr. Pataj Sándorné Vida Etelka urnő. 6. Gaál F.: „Cseh-morva dalok.” Hegedű, zongora, harmonium, gordonka és nagybőgő előadják: Konyovits Ivánka, Maximovits Szilárdné és Milcsinszky Emma urhölgyek, továbbá Spáth Károly és Gaál Ferenc urak. 7. Gaál F.: „Magyar dalok”, férfiak. Belépőjegyek 1 forintjával Sztrilich Zsigmond ur kereskedésében előre is válthatók. Pártoló tagok a tagsági jegyek negyedik szelvényével ráfizetés nélkül válthatnak belépőjegyet. Kezdeté este 8 órakor.

Sport-bál Szabadkán. A fényesnek ígérkező bál a farsang első szombatján vagyis január hó 8-án fog megtartatni a „Pest városához” címzett szálló összes termeiben. A százas rendező-bizottság el is fog vetni mindent, hogy az idei feltűljaja az eddigieket, habár azok is nagyszerűen sikerültek. De mint hogy Szabadka központja a nagy vasuti hálózatnak a nagy Alföldön és így igen könnyű dolog találkozót adni a vidéki intelligenciának és nem is lehet azon csodálkozni, mert egy olyan egyesületnél, mint a „Szabadkai Sport-Egyesület”, a melynek három vagy négyszáz fiatal ember a tagja, nem állhat be az eshetőség, hogy a résztvevők jól ne mulassanak vagy a hölgyek ne táncoljanak eleget. Ugyancsak a szokásos emléktárgyak is felül fogják múlni az eddigieket, a melyek már meg lettek rendezve a legdiszesebb kiállításban. Egyúttal tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy a vidékre szóló meghívók elkészültek, tehát mindazok, kik igényt tartanak rájuk, forduljanak Matkovits Miklós egyleti művezetőhöz Szabadkán. Belépti jegyek: Személyjegy 2 frt. Karzatjegy 2 frt 50 kr. Családjegy (3 személyre) 5 frt.

Eljegyzés. Deutsch Mór m. kir. honvédhuzár számvivő altiszt eljegyezte Schvab Kálmán leányát, Jolánkát Kecskeméten.

Meghívó. Vettük a következő meghívót: Az 1896. évi ezredéves kiállítás ó-becsei helyi bizottsága a kiállításban résztvett és kitüntetés nyert kiállítóknak, — a szakértelmükkel és tehetőségükkel kiérdemelt érmet és okleveleit — 1898. január hó 2-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor a városháza dísztermében ünnepélyesen kiosztja. Ez ünnepélyre az érdeklődőket meghívja a rendező bizottság. Az ünnepély sorrendje: 1. Dr. Milkó Ignác biz. elnök ur megnyitja. 2. Az „ó-becsei polg. magyar dalkör” hazafias éneke. 3. Osupor Gyula ügyvéd ur díszbeszéde. 4. Dr. Balaton Gyula járási főszolgabíró ur kiosztja az érmeket és okleveleket. 5. Gönczy János városbíró ur üdvözlí a kitüntetett iparosokat. 6. Radits Mátyás ipartestületi elnök ur köszönetet mond a helyi bizottságnak. 7. Dr. Milkó Ignác biz. elnök ur zárszava. 8. Az „ó-becsei polg. magyar dalkör” hazafias kardala. 9. D. u. 1 órakor díszbezd a közs. vendéglő nagytermében. — Egy teríték ára 80 kr. Előjegyezhetni az ipartestületben, vagy a rendezők bármelyikénél. 10. Este 7 órakor a közs. vendéglő dísztermében zártkörű táncvigalom. Belépti díj személyenként: 30 kr. A meghívó az esti belépésnél kívánatra előmutatandó! A tiszta jövedelem az „Elagott iparosok” alapja javára fordítatik, miért is fellíízetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A népszínház-utcai rablógyilkost halálra ítélték. Ismeretes, hogy a budapesti büntető törvényszék a Zomborban kézre került Tanaszkovits Száva szerb kovácslegényt, aki Haasz Wolf Leb népszínház-utcai órást három fejszeccsapással meggyilkolta s azután kirabolta, életfogytig tartó fegyházra ítélte. A kir. ítéletábla dr. Horváth Béla előadása mellett a napokban foglalkozott a bűnpörrel és két órai tanácskozás után Tanaszkovits Szávát kötéll általi halálra ítélte.

Nyoma veszett. Juhász András Gál, O-Morovica közűségének fogyasztási kezelője f. évi nov. 28-án hajnalban azt mondta nejeknek Szabó Zsuzsannának, hogy a testvéreivel való peres ügyben bemegy Szabadkára ügyvédjéhez, dr. Dominusz Simonhoz. Hazulról el is ment, s azóta nyoma veszett, s hozzátartozói sem tudhatnak meg felőle egyebet, mint azt, hogy az ügyvéd segédjével beszélt ugyan s azt ígérte, hogy majd később, ha az ügyvéd ur otthon lesz, visszamegy az irodába, azonban nem ment vissza, haza sem ment s neje és rokoni sem tudtak nyomára jönni, hogy mi történt vele. Felmerült az a gondolat is, hogy talán a fogyasztás kezelése körül visszaélést vagy szabálytalanságot követett volna el, de ez is valótlannak bizonyult, mert — állítólag — elszámolásában csak egy krajcárnyi tévedés találtatott. Eddig minden utánjárás sikertelen volt. Az eltűnt Juhász András 44 éves, szőke, középtermetű ember, balszeme hiányzik s így könnyen felismerhető volna.

Hűtlen lovag. Zentáról írják: Király Antal helybeli tiszparti jól megtermett szál legény, kinek az asszonyok körüli csintalanokodásban és a rendőri kihágások terén elismert neve van, f. hó 20-án délután 2 órakor kissé pityókosan betoppán Szivák Erzsébet özvegy asszonyhoz. Ott a látogató a kemence mellől „gyöngédén” előrángatta a háznak asszonyát és kényszerítette, hogy neki bort hozzon. Az asszony még ellenkezett; de miután a legény pénzt is adott a borra, fölkezdült és elment. Mig oda járt, addig a „vendég” összekutatott mindent és állítólag az egyik szoknya zsebéből 3 frt 10 krt ellopott. Az asszony éles szeme azonnal észrevette, hogy a legény az ő távollétéét kutatásra használta fel; de nem fért gyanu a szívéhez. Mikor azonban a legény borát is ott hagyva sietve távozott, hirtelen körülnézett a szobában, nem hiányzik-e valami. Ekkor jutott eszébe megtakarított pénzecskeje. Nézi, nincs tehát. Abban a pillanatban szalad a legény után, de az amint észreveszi, futással elmenekül. A kapitányságnál pedig a legény úgyesen, kereken tagad mindent.

folyó...
elhun...
M...
melyet...
II. hon...
évi jan...
mében j...
rendű s...
karzat j...
fizetése...
tatnak...
induló...
Wagne...
mellett...
2. „Ha...
védker...
dalárde...
zeneka...
Velyko...
Ferenc...
a tenge...
szerb d...
előadja...
menyass...
vezetés...
nekara...
Ör...
ügynök...
szobájá...
óta bus...
tűnetei...
elmezava...
Ör...
a nazar...
különöse...
tehat Sa...
a ki elő...
nem eleg...
hitét, f...
észrevet...
ban köve...
Re...
eseménye...
művészete...
amelyet...
ki karác...
össze Fer...
kétsszaz...
külföldi...
dekamero...
közze teg...
irodalom...
ötven kep...
kapható...
ad a Mag...
előfizető...
ban megj...
ötven év...
nagyszerű...
szerszere...
szerszere...
legfőbb...
arcképet...
szébb kiv...
léklete...
J...
társa van...
a legnagy...
legkiváló...
kultivál...
az, hogy...
bőséges...
legyen...
és...
főltt. Ez...
amelynek...
megalapít...
lajára: De...
a Magyar...
hatalmas...
kével, jav...
talanul sze...
gy legy...
a Magyar...
egész orsz...
Bünt köv...
leszteni E...
gyarok E...
fővárosa...
vágó kére...
egész sor...
Világ cim...
dívatlapot...
fizetők...
Szalonra...
a Magyar...
zeti és a...
hónapra...
nyon küld...
A „V...
41 képpel...
Benczur Gy...
nagy fest...
falaszter...
Ignác fest...
jából, 16...
utazása...
számban...
rajzával),...
pérth Géza...
be van fej...
elbeszélés...
cími sorozat...
(képekk...
kővetkező...
Vértesy Gy...
könyve ny...
Zichy Miha...
balladájab...
— „Daudet...
csik” (képe...
(képekk...)

Halálozás. Grujits Dániel, zombori kereskedő, folyó évi december hó 27-én életének 62-ik évében elhunyt.

Meghívó táncvigalommal egybekötött beszédára, melyet a „Szabadkai Szerb Dalegyet” a m. kir. szegedi II. honvédkerület zenekara közreműködése mellett 1898. évi január hó 12-én a „Pest város” szálloda nagytermében jótékony célra rendez. Belépti jegyek ára: elsőrendű számított hely 1 frt 50 kr., a többi 1 frt, kis karzat jegy 1 frt 50 kr., nagy karzat jegy 1 frt. Felül-fizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté esti 8 órakor. Műsor: 1. a) „Halász induló” Novacsaktól. b) „Warburgi dalnok verseye” Wagner Richardtól, előadja Feix Adolf karnagy vezetése mellett a m. kir. szegedi II. honvédkerület zenekara. 2. „Hajósok dala” Eckertől, a m. kir. szegedi II. honvédkerület zenekara kísérete mellett előadja a szerb dalárda vegyeskara. (Zenekíséret Feix Adolf honvédkerület karnagyától.) 3. „Szerb népdalok”, éneklő Vujits Velyko, a szerb dalárda tagja, harmoniumon kíséri Gaal Ferenc zenédei igazgató. 4. „III. dalsorozat” Mokranycz Istvántól, előadja a szerb dalárda vegyeskara. 5. „Vihar a tengeren” Jakaitól, szavalja Prodanovits István a szerb dalárda tagja. 6. „VII. dalsorozat” Mokranycz Istvántól, előadja a szerb dalárda vegyeskara. 7. „Az eladott menyasszony” Smetanától, előadja Feix Adolf karnagy vezetése mellett a m. kir. szegedi II. honvédkerület zenekara.

Öngyilkosság. Petrovits Arzén ujvidéki gépügynök a múlt héten az ujvidéki „Teve” szálloda egyik szobájában fejbe lőtte magát s szörnyet halt. Már hetek óta buskomor volt s utóbbi napokban az elmezavar tünetei is mutatkoztak rajta s valószínű, hogy tettét is elmezavarban követte el.

Öngyilkos nazarénus. Tudvalevő dolog, hogy a nazarénusok semmi áron sem fogják kézbe a fegyvert, különösen, mikor katonáskodni kell; annál meglepőbb tehát Sáni János temerini nazarénus öngyilkossági esete, a ki előbb felvágta ütérét, de mikor látta, hogy az még nem elég a meghaláshoz, fegyvert fogott és megtagadva hitét, főbe lőtte magát a padlásán. Mire hozzátartozói észrevették, meg volt halva. Valószínű, hogy elmezavarban követte el tettét.

Művészet és irodalom.

Remek album jelent meg, amely valóságos eseménye a karácsonyi könyvpiacnak. Az irodalom és a művészetek előkelőségei egyesültek ebben a könyvben, amelyet a legkedveltebb napilap, a Magyar Hirlap adott ki karácsonyra. Nagy szeretettel, gondallal szerkesztette össze Fenyő Sándor, a Magyar Hirlap szerkesztője ezt a kétszáz oldalra terjedő albumot, amelybe száz hazai és külföldi író dolgozott. Nincs terünk arra, hogy e pompás dekameronnak tartalomjegyzékét egész terjedelmében közzé tegyük; de talán elég tudni, hogy az egész világ-irodalom legkiválóbb képviselői irtak az albumba. Százötven kép díszíti ezt a könyvkereskedőnél 1 frt 50 kr-ért kapható albumot, amelyet minden előfizetőjének díjtalanul ad a Magyar Hirlap. Megkapják az újonnan belépő előfizetők is és megkapják az újesztendő első hónapjában megjelenő második ingyen-kötetet is, amely 1848 ötven éves jubileumára és emlékére készült. Jókai, a nagyszerű kor egyik legnagyobb alakja, aki ezental szerződése értelmében csak a Magyar Hirlapra írja mint legfőbb munkatárs szépirodalmi dolgozatait, gyönyörű arcképet dedikált az olvasóknak és ez a fotográfianál szebb kivitelű arckép lesz a második album külön melléklete. Jókaival az élén harminc állandó belső dolgozó-társa van most a Magyar Hirlapnak. Szerkesztősége tehát a legnagyobb és tagjai az irodalom és zurnalisztika legkiválóbb tagjai. De nemcsak a szépirodalom kiváló kultiválása célja a Magyar Hirlapnak, hanem első sorban az, hogy a napi események ismertetésében érdekes, friss, bőséges és megbízható, a politikában bátor és becsületes legyen és rendíthetetlenül álljon kormányok és pártok fölött. Ezt biztosítja a munkatársaknak az a gárdája, amelynek vezetője Fenyő Sándor szerkesztő, aki a lap megalapítása óta mindig ezt írta a Magyar Hirlap zászlajára: „Demokrácia, demokrácia, ismét csak demokrácia!” ez a Magyar Hirlap hiszekegye. Le a cimkorsággal, a hatalmas terrorizmusával és előre: a polgárság érdekében, javával; az elhagyottak, a szegények, az igaztalanul szenvedők ügye legyen az első. Amde akkor is így legyen, ha az a polgárság nem is budapesti, mert a Magyar Hirlap nem fúj egy követ azokkal, akik az egész ország rovására akarják gazdagítani a fővárost. Büntet követ el az, aki a vidék életnedvét át akarja ültetni Budapest életeribe. Mindenhol, ahol csak magyarok élnek, ha a legkisebb tanyán is, ott az ország fővárosa van. Azért is foglalkoznak a gazdaság életbevágó kérdéseivel is kiváló szakértők. A kedvezmények egész sorozata is ajánlja a Magyar Hirlapot. A Kis Világ című gyermeklapot 50 krajcárért, az Evszak című divatlapot 80 krajcárért kapják negyedévenként az előfizetők és előfizethetnek a Magyar Hirlap és Magyar Szalonra együttesen: Negyedévre 6 frt helyett 5 frttal. A Magyar Hirlapra bármely naptól kezdve lehet előfizetni és az előfizetési ár negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetési összeg postautalványon küldhető Budapestre, Honvéd-utca 4. szám alá.

A „Vasárnapi Ujság” december 26-iki száma 41 képpel és egy nagy képmelléklettel jelent meg, mely Benczur Gyula „Budavár visszavétele 1686-ban” című nagy festményének kiválóan sikerült másolata gondos fametszetben. — „A Betlehem” című cikkben Roskovic Ignác festőművésztünk közül leírásokat szentföldi naplójából, 16 képpel, melyeket Roskovic a Szentföldön tett utazása alkalmával készített. — Költemények vannak e számban Vargha Gyulától: „Jövel megváltó” (Goró Lajos rajzával), Szabolcska Mihálytól: „Karácsony előtt”, Lampérth Gézáltól: „Karácsony-várás”. — A Regénytárban be van fejezve Bercez Arpád „Jubiláns” című humoros elbeszélését (Goró Lajos rajzával) és a „Híres asszonyok” című sorozatban a Napoleon anyjáról szóló közleményt (képekkel). — A lap bő tartalma jól felel meg a következőknek: „A legnagyobb áldozat.” Elbeszélés. Irta Vértessy Gyula. — „A két Bolyai.” Bedőházi János új könyve nyomán. — „Karácsony a lengyeleknél.” — „Zichy Mihály rajzai Arany János „Rákóczi” című balladájához (képekkel). — „A karácsonyi vásár” (képpel). — „Daudet Alfonz” (arcképpel). — Maguktól járó kocsik” (képekkel). — „Kormányozható alumínium léghajó (képekkel). — „Természettani kísérletek eszközök nél-

kül” (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. „A Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

CSARNOK.

ÉJSZAKA.

Irta: Gál Lajos.

Forró nap után hűvös este jő.
A másik szobából behallatszik kis fiam gögicsélése.
Mind halkabban, mind gyöngébben, puha bölcsőjében fekszik s csakhamar elalszik.

Édes anyja csenddel, lopva hozzá oson, hosszú csókot nyom pici ajkára, a gyermek kissé fölriad s azt mondja: „Ana!” — aztán tovább alszik.

Az édes anyja még egy szeretettől égő pillantást vet kicsiny fiára s azzal ő is pihenni tér. Takaróját magára vonva, csak ifju, tde arcát látom. Szép szemei bezárulnak. A cseléd eloltja a gyergyát. A szobában sötét lesz.

En még nem fekszem le. Egy darabig hallgatom szerettem lélegzését. Beüzek a sötétségbe. Csak feketeséget látok, de tudom, érzem, hogy abban a sötét szobában van az én életemnek fénye, csillaga, világa. Ugy hívják e fényt: szeretet, úgy hívják e világosságot: szerelm!

A sötétség mindkettőt elföldi előlem.
Gyűlölöm a sötétséget. Elfed előlem mindent, én elfordulok előle mindig. Iróasztalomhoz ülök, azon lámpa ég. Nyomasztó csend vesz körül. Egy éji pille repked felém. A nyitott utcai ablakon át reptül be hozzám. Lámpám fénye vonzotta, az utca sötétsége hajtotta.

Künn méla, csendes minden. Egy késői hazatérő léptei kopognak a járdán. Minden lépés hangos és megzavarja az éj harmoniáját.

Mert az éjnek összhangja van: a sötétség uralkodása, a nyugalom némasága ez.

Miért is háborgatják az éj uralmát profán mulatók? A vad hangok nem a méla csendhez valók, a bordalok nem a nyugalom szülöttei. A szenvedély izzó, bántó fény, a pihenés nesztelen néma éj. A bachanália kasz, a nyugalom harmonia. Mi készíti ellentétre az embereket? Mért tiporják lábba a természet törvényeit? Mért virasztják át a nyugalom idejét? Mért nevezik az éj sötétjében felgyújtott mesterkelt lángot világosságnak? A bachanaliát mulatságnak, a dárídót vigasságnak? Kinezek a sötét éjszakába. A csillagok fényesen ragyognak. A lombokon át suhan a hűvös esti szellő. A csöndes éj a jók álmaid hozza el, de a gonoszok bátorságát is meg-növeli.

Vágyom látni az éj titkait s vágyaim hallucinálják azokat.

Belátok a sötét éjbe... Ott van a szeretet nyugalma. Emitt a gazság diadala. Orgyilkosok lesnek embertársaikra s vadállati kegyetlenséggel rabolják el életüket. A hűlen nő most nyitja ki ajtaját kedvesének. Nászéjélet várja szivdobogva a piruló menyasszony. Dubaj ifuság üríti fenékig a kejt és mámor serlegét. Fakó arcokból villog elő a kártyadth a játék-barlangokban. Tolvaj szökik a más vagyonával. Rablókat kergetnek rendőrök. Amott a bálteremben a forgó, örült táncosok: balál csiráját rejti el nem egynek piros kicsattanó arca. Emitt a családi szentély tolva. Ott rohan vörös szemével a haladás szörnye a vonat. Ott leskelődik egy katoná csapat a másira lövésre kész gyilkos fegyverekkel. Ott az utonállók. Emitt az orrvadász örvöngő kiáltások, halál börgések, elfojtott kacaj, csók csattanás, zaj, zivaj, átok, káromkodás, dal, zene, tüvölés, susogás és jajszó rettenetes zavaros chaosban egyesülnek az éjben, a sötétben, a nyugalomnak szentelt időben.

A csöndes méla éj nemcsak a szerelmi gyönyör ébresztő hajnala, hanem a kicsapongó kejt kerítője, a bűn oltalmazója, a gonoszság takarója.

Sötét az éj, sötét a gyűlölet!
Fekete az éj, fekete a gazság!
Csöndes az éj, csöndes az enyészlet!
Néma az éj, néma a pusztulás.
Látok az éj sötétjébe.

Mint bűvös fátoly lebben föl előttem a fénytelen sötétség s látom, hogy az emberiség nagy része a pihenésnek szentelt éjszakán tombolja ki izzó szenvedélyét.

Miért?...
Mily barátságos fényt terjeszt lámpám itt a szobában. Mégis kibamulok a csendes éjszakába.
Szeretek őt, éj, ábrándos melátságodban, mikor csillag-táborod óre a szelid holdvilág! Szeretek úgy, mint a fölséges nyugalom symbolumát! De miért, hogy e symbolumot megzavarja a való? Mért hiszen a chaos a valóság, a nyugalom hazugság!

Ablakomat bezárom. Menekülök a villágossághoz; ez megnyugtató. Lehiggasztja lelkemet s elűzi rémes látomásaimat.

Kezemre hajtom gondterhes fejemet. Futok a rozstól. Kertülöm a gonoszot, a sötétséget, a nyugtalanságot, de az életben meg nem menekülhetek tőle soha! mert mi az élet: chaos, a rendetlen lótar-futás, küzdelem chaos!

S miért mindez?...
*

Nyomasztó csend uralkodik körültem. Majd álom nebezedik pilláimra. Munkától ernyedt idegei zsibadnak. Agyam nehéz, fáradt. Gondolataim szerre csapongnak céltalanul.

Kis fiam álomban fölkaog. Kövér kezecskéivel tapsikol és azt susogja: „Ana... apa!...” Ifju nóm, mintha álomban is hallaná gyermeke hangját, édes mosolyra nyitja ajkait. Egy darabig nézem őket — csak sejtem inkább, hogy látom szeretteimet a sötétben.

Könyv tolu szemembe. Megrádt fájdalommal gondolom el, hogy azokra a kövér kezecskékre egykoron az enyészlet éjje borul, hogy azok a piros ajkak egykor örökre lezárulnak, hogy a mi fény volt, a mi élt, a mi örült, a mi hevesebb dobogásba hozta szívemet — azt a halál hideg sötétsége fedi be...

S mégis! mily nyugodalmat ad az álom. Mennyire enyhít a pihenés! A forró nap után hűs este mi jó! A bántó fény után a fekete sötétség mi következetes! Mi az élet: fény, de fárasztó! Mi a halál: éj, de megnyugtató.

Nem szabad féltünk tőled sötétség.
Nem szabad rettegnünk tőled éjszaka.
Te vagy az örök való.

A fény csak tümemény.
Az élet álomkép.

A küzdelem délibáb.

Te vagy az igazság, a nyugalom, a béke és a cöl!

Forró nap után hűvös este jő!
Forró nap után hűs éjszaka jő!

Közgazdaság.

Mezőgazdasági apróságok.

A mai nehéz gazdasági viszonyok között nem csekély gondot ad a gazdának az, hogy gazdaságának üzletágában mely növények termelését karolja fel. Igaz ugyan, hogy a buza ára a folyó évben jelentékeny emelkedést mutatott, de ez az egy körülmény nem szolgáltatott még elegendő alapot arra, hogy elvakítson bennünket, s a buza termelés fokozására serkentsen; mert a mint váratlanul érintette a gazdaközöniséget ez idén az az óriási emelkedés, ép oly váratlanul érheti majd a közel jövőben ismert egy nagy és még veszedelmesebb áresökkenés. A buzával vagy egyáltalában a gabonatermelésnél megállapodni tehát nem lehet. Érdeklében áll a gazdának, hogy folytonosan új jövedelmi források megnyitására gondoskodjon új termelési ágak felkarolása, meghonosítása által. A feladat azonban nem könnyű. Mert nézzük csak mit tapasztaltunk az állattenyésztés és növénytermelés egyes ágainál. Szarvasmarha tenyésztésünk félelmetes ellensége a ragadós tüdőbaj, a ragadós száj- és körömfájás alaposan megzavarta a szarvasmarha-állományunkat, sőt mi több, tönkretette egész vidékek marhaállományát; sertésállományunk legnagyobb része a sertésvésznek lett áldozata elannyira, hogy milliókra rugott azon összeg, melyet a gazdaközöniség e téren szenved.

A növénytermelési ágban hasonló kalamitásokkal találkozunk. Burgonyatermelésünket a sok állati és növényi ellenségek helyenként egészen tönkre teszi; cukoriparunk veszedelmes helyzete a cukorrépa termelésnek vet gátot; dohánytermelésünk fejlesztését a monopólium zárja korlátok közé; a löhermag ára évről-évre apad, egyszóval súlyos gondok neheznek a gazdaközöniség vállaira s valóban nem eléggé lehet csodálkozni azon, hogy dacára a rossz helyzetnek, a gazdaközöniség szívesen fejleszti tettejét a megélhetés nehéz napjaiban s nem csügged, sőt ellenkezőleg a legkomolyabb törekvéssel s igazi férfias eréllyel lát hozzá a válságos állapot megszüntetésére, örömmel tapasztaltuk a többek között, hogy a termelésben helyt ad az ipari növények egynemelyikének, így a cikortának, komlónak stb. s bár az eddigi eredmények nem a legfényesebbek, de azért olyanok, hogy reményt adnak kedvező eredményre.

Hogy minálunk pl. a komlótermelés nem eredményez még oly sikert, minőt Csehországban, Franciaországban, Belgiumban tapasztalhatunk, annak egyedüli okát abban kereshetjük, hogy a művelés terén nem bírnak még oly sok tapasztalattal s gyakorlattal, mint az említett országok komlótermelői. A mi azonban késik, el nem mulik. Bizonyára eljő nemcsak az az idő, mikor a mi komlónk is kiállja a versenyt a saazi, auschai vagy pfälzi komlóval; mert komlótermelésünk mindinkább intenzívebb jellegűt kezd öltetni s iparkodnak komlótermelőink a külföldi komlótermelők e téren gazdag tapasztalatait érvényesíteni. Erre egyébként nagy szükség is van, mert hazánk számos vidékén igen jóvelmező s nagy figyelmet érdemlő művelési növény a komló, a melynek jövedelmezőségét helyes termelési szabályok betartásával nagyon lehet fokozni.

Jó védett fekvés, megfelelő talaj, annak okszerű megmunkálása, kitiűnőnek ismert fajták behozatala, celszerűen végrehajtott trágyázás, mind oly tényező, mely a termés eredményt lényegesen módosíthatja. — Az említettek közül különösen a trágyázás gyakorolja a legnagyobb befolyást az a mennyiség, mint a minőség javulására. Újabb időben már a műtrágyák is alkalmazást nyernek a komlós kertekben, s a mint az ez irányban tett kísérletek eredményei igazolják a szuperfoszfátnak és chilisátrótnak elhíntése nem maradt eredmény nélkül. Több oly adat áll rendelkezésre, a mely szerint a jelzett műtrágyák holdanként csaknem egy métermázsá többletet idéztek elő, a mi a komlónál — tekintve annak magas árát — mindenesetre számot tevő körülmény.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz-és váltó-üggyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

6282. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Ó Kanizsa községben elhalálozás folytán üresedésbe jött, 300 frt évi fizetés, ruházat és felszereléssel javadalmazott községi gyalogrendőri állásra pályázat hirdet-tetik, s felhivatnak pályázni szándékozők, hogy szabály-szerűen felszerelt kérvényeiket 1898. évi január hó 6-ig annál inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

O-Kanizsán, 1897. évi december hó 22-én.

Trenka István, Popovits György,
közs. jegyző. 3—1 közs. bíró.

Ujévi ajándéknak.

„COGNAC LATOUR“
legfinomabb desztillált
BORKIVONAT.
EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA:
METZ JÓZSEFNÉL
ZOMBORBAN.
HÁROM CSILLAGOS 160 KR.
NEGY CSILLAGOS 2 FORINT.

Községi jegyzők figyelmébe.

Intelligens, 30 éves, keresztény, nőtlen ember, ki eddig a kereskedői pályán működött, beszélni magyarul és németül, és ki 6 polgári osztályt a legjobb sikerrel végzett, jegyző szeretne lenni. Ohajtana Bács megyében, lehetőleg magyar vidéken községi jegyző mellett mint irnok vagy segéd alkalmaztatni (szerény feltételek mellett is), ki őt a jegyzői vizsgára készültében szives utbaigazítással segítené. Feddhetlen magaviselet, szorgalom, hűség és pontosság biztosítatik.

Cím: Erney József,

CEGLÉD.

3-1

1802. szám. kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Rigyica községében leköszönés folytán megüresedett havi utólagos részletekben fizetendő 400 frtnyi évi fizetéssel egybekötött gyalogos rendőrvetési állásra ezennel pályázat nyitattik s felhívattak pályázni szándékozókat, hogy megfelelőleg felszerelt kérvényeiket alulírt községi előjárásnál **1898. évi január hó 6-ig** annál bizonyosabban benyújtsák, mert később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megválasztott az előírt egyenrűzástól sajátjából köteles beszerezni.

Rigyicán, 1897. évi december hó 20-án.

2-2

A községi előjárás.

1431. szám.

kig. 1897.

Feladasi árverési hirdetmény.

Az új-palánkai közbirtokosság f. évi december hó 8-án hozott határozata folytán ezennel közhírré tétetik: miszerint az új-palánkai közös (feloztatlan) legelőn a kb. 5-6 holdnyi kiterjedésű úgynevezett „Lizanna“ (lágya erdő) szigeten termelt fák apró részletekben (kis csoportokban) **f. évi december hó 28., 29. és 30. napján**, valamint folytatólag **1898. évi január hó 3., 4. és 7. napján** mindig reggeli 8 óratól d. u. 3 óráig a helyszínen nyilvános árverésen a legtöbbet igérőknek el fognak adni.

Árverési feltételek:

1. Kikiáltási ár minden csoportnál az első kínálat.
2. Az eladás azonnali készpénzfizetés mellett történik.
3. A fák a föld színe felett 5 lábnyi magasságban vágandók le. A földben hagyandó 5 láb magas törzs nem képezi vevő tulajdonát. Az ez ellen eszelekvők törzsenként 5 frt kártalanítást tartoznak fizetni.
4. Az eladott fák 1898. évi január hó végéig elszállítandók.
5. Az egyéb feltételek Új-Palánka község előjárásánál a hivatalos órák alatt bármikor betekintheők. Új-Palánkán, 1897. december 21-én.

Büchler Róbert,
jegyző.

Spiltener,
bíró.

Pályázati hirdetmény.

Alulírt iskolaszék a Gajdobra községében ujonnan rendszerezett kisdóvónói és a mellé rendelt dajka állásra ezennel pályázatot hirdet.

Az óvónó évi fizetése 300 frt készpénz és az óvodáépületben levő óvónói lakás és fűtés. A dajka évi fizetése 120 frt készpénz.

Az óvónó fizetése előleges, a dajkái utólagos havi részletekben a községi pénztárból, szabályszerűen kiállított nyugtákkal ellenében lesz felvehető.

Felhívattak mindazok, akik ezen állásokra pályázni ohajtának, hogy a megfelelő oklevéllel és eddigi működéséről szóló okmányokkal felszerelt kérvényeiket főtisztelendő Szauter István ker. esperes urhoz **1898. évi január hó 15-ig** nyújtsák be, mert a később beérkezők figyelembe vételni nem fognak.

Mindkét állásra pályázóktól a német nyelvnek tökéletes bírása is megkívántatik.

Kelt Gajdobra (Bács-Bodrogh megye), 1897. évi december hó 15-én.

3-3

A r. k. iskolaszék.

7363. zs. kig. 1897.

Pályázat.

O-Sztapár községében megüresedett s évi 200 frt fizetéssel egybekötött szülészónői állásra pályázatot nyitok. Pályázók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **1898. évi január hó 5-ig** hozzám nyújtsák be. Apatin, 1897. december 11-én.

Főszolgabíró h. t.:

Jeisel Henrik,
szolgabíró.

2-2

11,739. sz.
kig. 1897.

Pályázat.

Az újvidéki járáshoz tartozó Uj-Futak községben a segédjegyzői állás leköszönés folytán megüresült, arra pályázatot nyitok.

A pályázni szándékozókat minősítést igazoló és szabályszerűen felszerelt kérvényeiket az **1898. évi január hó 20. napjáig** annál is inkább nyújtsák be hivatalomhoz, mert a megszabott határidőn túl beérkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak. Ez állással évi 400 frt fizetés van egybekötve; mint anyakönyvvezető helyettes 20 frt évi tiszteletdíjban részesül.

Megjegyzem, hogy a német nyelv ismerete is igazolandó.

Újvidék, 1897. december hó 19-én.

Mezey Imre,
főszolgabíró helyettes.

3-1

2413. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

A 2/1891. sz. községi szabályrendelettel szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett egy gyalogrendőri állásra, melylyel évi 200 frt készpénzfizetés és egy lovasrendőri állásra, melylyel évi 200 frt készpénzfizetés és 100 frt loátalány van összekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Pályázó által igazolandó, hogy

- a) magyar honpolgár,
- b) védkötelezettségének megfelelt, 24. életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte,
- c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
- d) teljesen egészséges,
- e) irni és olvasni tud és a községben divó szerb nyelvet szóban bírja.

Alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében igazolványos altiszteknek.
2. A hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.

4. Végül előnynek tekintetik a nőtlenség. Fenti körülmények és előnyök közökirattal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítvánnyal olyképp igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és főbb érzékeknek, hallás és látásnak teljes bírása is kintjék.

Pályázati kérvények feutiek szerint okmányolva alulírt előjárásghoz **1897. évi december 31-ig** bezárólag benyújtandók.

A rubázatot a rendőrök sajátjukból tartoznak fedezni a felszerelést a község adja.

Kelt Ó Sztapáron, 1897. december 15-én.

Milits Szvetozár,
jegyző.

Raczkov Nikola,
bíró.

1018. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbírószék 1897. évi 21888. számú végzése következtében Liptai Lajos javára Uglyevits Jéfta ellen 116 frt 60 kr és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 988 frt 90 krra becsült különböző borok s butorneműekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbírószék 22805/1897. számú végzése folytán 116 frt 60 kr tőkekövetelés, ennek 1897. évi június hó 25. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 31 frt 70 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban alperes lakásán leendő eszközölésére **1897. évi december hó 30-ik napjának délutáni 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőknek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1897. évi december hó 15-én.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

849. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az apatini tek. kir. járásbírószék 1897. évi 3365. számú végzése következtében dr. Priegel István ügyvéd által képviselt Hirschman és Barta cég javára Perts József b.-bresztováci lakos ellen 243 frt 10 kr és járulékaik erejéig 1897. évi szeptember hó 30. án foganatosított biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 600 frtra becsült gépolaj, 150 mm. csöves kukorica és kukoricagöréből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek az apatini kir. bíróság 10860/1897. sz. végzése folytán 43 frt 66 kr tőkekövetelés, ennek 1897. évi október hó 6-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 3 frt 90 krrban bíróilag már megállapított költségek erejéig Bresztovácón alperes lakásán leendő eszközölésére **1898-ik évi január hó 15-ik napjának délutáni 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőknek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Apatinban, 1897. évi december hó 25-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdája.

AZ APATINI KOSÁRFONÓK SZÖVETKEZETE

készítményei képezik tagadhatlanul

a legjobb

ujévi ajándékokat.

Ezen, mai nap az országban egyedül fenálló kosárfonó szövetségnek kaphatók minden néven nevezendő kosárukat, mint: női kézikosarak, kézibőröndök, női munkaállványok, ékszer- és kézimunka-tartók, gyermekkosarak, papirkosarak, fedeles fáskosarak, utazó bőröndök, könyvtartók, theasztalok, kottatartók, különféle virágasztalok, cseréptartók, játszóasztalok, legkülönfélébb székek, angol mintájú olvasó székek, legújabb divatu színes székek, egy bambuszból készült szobabutorok, egy pipereasztalkák, kalitkaasztalkák, tükrös és mosdóasztalkák, gyermekszékek és asztalkák stb. a legnagyobb választékban kaphatók.

Az összes árunk a „zombori árucsernokban“ és Becker János kereskedő úrnál Hódsághon kaphatók, mivel a szövetséget nevezett helyeken mintakollekciókat tart. Mindennéven nevezendő megrendeléseket elfogad és a legrövidebb idő alatt szállít a szövetséget.

A szövetségi nagy műhelyek bármely időben megtekinthetők.

A nagyérdemű közönség becses megbízásait kéri legmélyebb tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

3221. sz.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Ada községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi gyalogos rendőri állásra ezennel pályázatot nyitattik. Az állás javadalmazása havonként utólagos részletekben fizetendő évi 250 frt.

Felhívattak mindazon magyar honosságu, katonai kötelezettségüknek eleget tett, irni és olvasni tudó pályázni ohajtók, miszerint sajátkezüleg irt pályázati kérvényüket alulírt előjárásghoz keresztlevél, katonai könyvecske, hatósági és orvosi bizonyítvánnyal felszerelve **1898. évi január hó 3-ig** annál inkább adják be, mert később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Kelt Adán, 1897. december hó 18-án.

Králik Lajos,
h. jegyző.

Wolf József,
bíró.

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői teendők minden ágában teljes szakértelemmel bíró egyén 41 frt 66 kr havi díjazás mellett **1898-ik évi január hó 1-től** számítva 2 vagy 3 hónapon keresztül alkalmazást nyerhet Parabutyon község jegyzői irodájában.

Parabutyon, 1897. évi december hó 13-án.

Szalay József,
jegyző.

3-3

Pályázat.

A gajdobrai r. k. hitfelekezeti német-magyar tanynelvé népiskolánál leköszönés folytán üresedésbe jött és 1898. február hó 1-ével betöltendő két tanítói állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: Készpénz fizetés címén 450 frt o. é. Lakbér fejében 50 frt o. é.

Megjegyzetjük, hogy az ismétlő iskola tartásáért a tanítóknak külön díjazás nem jár és hogy a kellőleg felszerelt s a gajdobrai r. k. iskolaszékre címzett folyamodványok **1898. évi január hó 15-ik napjáig** főtisztelendő Szauter István ker. esperes urhoz Obrovára küldendők.

Kelt Gajdobra (Bács-Bodrogh megye), 1897. december hó 13-án.

3-3

Az iskolaszék.

3075. szám

tkvi 1897.

Árverési hirdetmény.

A hódsághi kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferenc végrehajtónak Hausz Mátyas végrehajtást szenvedő elleni 550 frt tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódsághi kir. járásbírószék) területén lévő, Hódságh községben fekvő, a hódsághi 976. sz. betétben A. I. 1-2. sorszám alatti ingatlanokra az árverést 336 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy ezen fentebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi március hó 28-ik napján délután 2 órakor** a telekkönyvi hatóság helységében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladotni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 33 frt 60 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódsághon, 1897. évi november hó 7-én.

A hódsághi kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság.

XX.

Egyé
Fé
Neg
A
illet
szer
a la

Egye

E

E

Bek
alkalomb
a midő
közönség
Kösz
lehetővé
hattuk a
és e vár
támogatás
lommal s
És a
indulato
szerényte
szabad. H
igyekezt
általános
szerény k
hogy a m
komolyan
Prog
Olvasó k
kai, mint
Ugy
gel kíván
jövőben i

Helyb

Egés
Fél
Negy

Egés
Fél
Negy
Előnt
és fia k

A

Jézuskár
kertben.
fogadó.

Egy
reményét
ül az ágy
el kicsiny
Finom hat
mint a bet
van. Mély
sugarai es
melyek an
s a fázat
az anyai b
angyalorc
mának me

Egy
folytatja
kenyér,
virasztva
ki midő
lyedést ka
talan, me
kis masza
vele a röv
az életbe
mindene.
lebetegte
tágra
karjával
függött te
képezte.
jövőről,
gyermeki